

vedeli, kaj in kako. V tem pa je bilo dobrega zraka v tesnem rovu vedno manj, plina pa vedno več. Polagoma so se vsi nasrkali strašnega smrtnega plina, ki jih je popolnoma ugonobil. Vsi po vrsti so bili zastrupljeni s plinom, ki se tvori pri nepopolnem gorenju premoga, lesa itd. Pet ur so poskušali z umetnim dihanjem pfiklicati nesrečnejem življenje — vse je bilo zastonj.

Smrtno ponesrečene so položili na mrtvaški oder v peterih hišah v Hrastniku. Na stotine ljudi iz Hrastnika in od drugod je hodilo kropiti žrtve, jih obsipavati s cvetjem in si ogledovati mesto strašne nesreče.

Pogreb vseh ponesrečencev se je vršil v četrtek dne 1. decembra na farno pokopališče na Dol pri Hrastniku ob ogromni udeležbi rudarjev in tudi drugih iz vseh slojev.

Smrtnim žrtvam svetila večna luč, preostalim sirotam sožalje!

*

Delavska vzajemnost.

Z dnem 30. novembra ima biti v rudniku Huda jama pri Laškem odpuščenih okrog 120 rudarjev. To je izredno hud udarec za vse odpuščene, ker v sedanjih krizi ne morejo drugje dobiti zaposlitve. Kako se je pri redukciji postopalo, kaže dejstvo, da so odpuščeni tudi taki, ki imajo za seboj 10 do 20 let službe in so med težkim delom v jami pustili svoja mlada leta in svoje moči. Plačali so tudi ogromne prispevke v bratovsko skladnico za pokojnino, sedaj pa, ko so predčasno odpuščeni, ne dobijo nič. Nimamo nič proti temu, da se odpustijo posestniki, ki imajo večja posestva in torej doma dovolj dela in kruha za preživljanje sebe in družine. Nepravilno pa se nam zdi, da se odpuščajo tudi taki, ki so po večletnem trdem delu in varčevanju prišli do tega, da so si kupili kakšno opuščeno zidnico ali hišico s toliko zemlje, da predajo kozo ali za silo kakšno kravico. Vsakdo, kdor pozna razmere v našem okraju, ve, da se na takem posestvu ali kakor pravimo kočariji ne more preživiti niti eden človek, še manj pa družina. S tem se tudi ubija pri ljudeh smisel za varčevanje, ako mu je njegovo borno stanovanje vzrok, da je odpuščen iz službe. Da pa hudojamski rudarji niso ljudje, katere bi se lahko imenovalo kakšne boljše vike, kaže sestanek rudarjev v nedeljo dne 30. nov., ko so sklenili, da so pripravljene vsi tisti, ki so še ostali v službi, to jih je okrog 400, delati namesto 6 dni samo 5 dni v tednu, tako da bi tudi tisti, ki so bili odpuščeni, mogli delati še naprej istotako po 5 dni v tednu. Svetovali bi vsem tistim, ki imajo še kolikor toliko primerne dohodke, da napravijo po vzgledu hudojamskih rudarjev in bi bilo na svetu veliko manj krize in revščine.

„Slov. Gospodar“ stane:

celoletno 32 Din,
polletno 16 Din,
četrletno 9 Din.

Pravoslavna cerkev v Mariboru se bo zidala, kakor napovedujejo, prihodnjo spomlad. O prostoru, ki so si ga nekateri za to izbrali, ne bo odveč nekaj besed. Ta prostor ni naj bil Jugoslovanski trg. Kar se tega tiče, je splošna sodba v Mariboru, da je ta prostor za zidavo cerkve popolnoma neprikladen. Stari Maribor, ki je bil v določitvi prostorov, ki naj ostarajo nezazidani, jako ozkosrčen in štedljiv, je ta prostor določil kot tak, da se na njem ne sme postaviti nobena zgradba. K večjemu bi tamkaj smel stati kakšen spomenik. Ko je Maribor po prevratu prišel v slovenske roke, so pristojni činitelji glede na Jugoslovanski trg bili istega mnenja kakor njihovi predniki. Istega mnenja je tudi prebivalstvo mesta. Ako bi se priredilo o tem ljudsko glasovanje — pa javno razglašeno, ne pa takšno, za katero nihče ni znal — bi niti eden odstotek meščanov ne bil zato, da se na tem prostoru postavi kakšna zgradba. Saj je v Mariboru najti več prostorov, ki bi bili prikladni za pravoslavno cerkev. Še eno je, kar je proti temu, da bi se na navedenem prostoru zgradila pravoslavna cerkev, in to je prevelika bližina katoliške cerkve. V Beogradu so katoličani kupili prav lep prostor za zidavo velike katoliške cerkve. Pravoslavna občina sv. Marka pa se je proti temu pritožila z utemeljitvijo, da bi nameravana katoliška cerkev bila preblizu pravoslavni. Oblast je tej pritožbi ugodila in katoliška cerkev ni smela biti postavljena na zaželenem prostoru, marveč se bo zidala na drugem, dokaj zapuščenem kraju. In vendar ni bil dotičen kraj, kjer so katoličani v Beogradu hoteli si postaviti svojo cerkev, izdaleka tako blizu pravoslavni cerkvi sv. Marka, kakor je v Mariboru Jugoslovanski trg blizu frančiškanske cerkve.

Jetnišnica mariborskega okrožnega sodišča je odposlala 93 jetnikov na dopust do dne 1. marca 1933, potem pa se morajo zopet prijaviti na odsluženje kazni.

Roparski napad. Ob petih popoldne se je vračal iz Maribora proti domu v Nebovo pri Št. Petru niže Maribora tamošnji ugledni posestnik in cerkveni ključar Cvikl. Vozil je v mesto jabolka za Pavliniča. Na vozu je bil poleg Cvikla še Pavliničev hlapec in zadaj na kripi še en moški. Pod Meljskim hribom na cesti je napadlo Cvikla pet hrvaško govorečih mož, ki so grabili za konja in zahtevali denar. Vpitja na pomoč se je konj tako vstrašil, da je nezadržljivo zbežal v galopu do Lorberja. Lopovi so v naglici potegnili z voza zadaj sedečega možkega in ga hoteli izropati, pa ni bilo pri njem cvenka. Da ni bil izropan v mraku v neposredni bližini mesta Cvikl, se ima zahvaliti le samo splašenju konja.

Splav je obtičal v soboto 3. decembra na nasipini pri Št. Petru pri Mariboru. Šest splavarjev je imelo dovolj posla v soboto popoldne in v celo nedeljo, ker so morali splav bosonogi razdreti na

sredini Drave in ga nanovo zložiti ter zvezati.

Splašen vol je pogazil 17letnega posestniškega sina Ferdinanda Kozjeka iz Brezna ob Dravi. Nesrečneža so prepeljali v mariborsko bolnico, kjer je pa umrl dne 4. decembra.

Zvest in hvaležen čitatelj »Slov. gospodarja«. Bivši pastir V. W. in sedaj ugleden posestnik v Prevaljah nam ob obnovitvi naročnine s ponosom piše: »Omenjam obenem, da sem izmed najstarejših in redkih čitateljev »Slovenskega gospodarja«. Od leta 1874 do 1877 sem služil za pastirja pri A. F. v Gornji Voličini pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Jaz edini v familiji sem prečital vso vsebino vsake številke. Posebno sem rad čital o poteku rusko-turške vojne.« — Naši mladini v posnemo!

Zasluzena obsedba opasnega vlomilca. Karl Pristovnik iz Planice je že bil desetkrat predkaznovan radi tatvin in vlomov. Oktobra lanskega leta je odsedel petletno ječo in dveletno prisilno delavnico. Komaj pa je bil na prostem, se je že lotil zločinskega posla. V mraku dne 4. marca t. l. se je lotil župnišča pri Sv. Martinu na Pohorju in zahteval od tedajnega tamošnjega župnika Sinka pri oknu denar. Prestrašeni gospod mu je vrgel skozi okno nekaj nad 100 Din, pa je zloba odal na župnika več strelov, od katerih je eden gospoda oprasnil ob sencu. V dobi od novembra do marca si je privoščil tri velike vlome in sicer dva v eni noči v Poljčanah, ko je oplenil gostilni Mahorič in Bauman. Izropal je trgovino Ernesta Zamola na Zg. Polskavi in okradel posestnico Marijo Ferk in njenega hlapca. Mariborski senat je obsodil Pristovnika dne 3. decembra na 20 let robije. Lopov je pri obravnavi priznal omenjene zločine, le napad na župnišče je tajil, dasi mu je ta krivda jasno dokazana.

Krvav pretep. V Hočah v Pristernikovi krčmi so se spoprijeli fantje z lovskim paznikom. 24letni delavec Ivan Holcer iz Skok je obležal na mestu pretepa z razparanim trebuhom, delavcu Francu Kirbiš iz Skok so razmesarili desno nogo.

Za uboj 4 leta ječe. Dne 26. septembra je udaril posestniški sin Ivan Klemenčič iz Vukovja ob priliki kožuhanja pri posestniku Polanarju Marijo Čep s kolum po glavi in ji strl lobanjo. Udarjena je nekaj dni za tem umrla. Ubijalca je obsodil dne 2. decembra mariborski senat na 4 leta in 2 meseca strogega zapora in na 400 Din odškodnine.

Izdaten vlom v trgovino. Neznani vlomilci so obiskali v noči trgovino g. Drea pri Sv. Trojici v Slov. goricah in so odnesli manufakturnega blaga za 65.000 Din. Ukradeno blago pa so našli drugi dan v listnjaku, kamor so ga bili uzmoviči zakopali v vsej naglici.

Strašna smrt otroka vsled opeklina. Pri Vedlinovih na Ptujski gori je pustila gospodinja pri zakurjeni železni peči štiriletno hčerkico z drugo deco in šla po opravljenih v kuhinjo. Otroek se je preveč približal žareči peči, oblekca se mu je vnela. Ko je priskočila mati na krik na pomoč, je bila hčerkica že vsa v plamenih in je drugi dan za tem